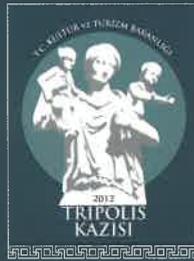

TRIPOLIS AD MAEANDRUM

II

GEÇ ANTİK DÖNEM
KONUT KALINTILARI VE
BULUNTULARI

Bahadır DUMAN – Oğuz KOÇYİĞİT

ege

YAYINLARI

TRIPOLIS AD MAEANDRUM

II

GEÇ ANTİK DÖNEM
KONUT KALINTILARI VE
BULUNTULARI

Bahadır DUMAN – Oğuz KOÇYİĞİT

ege

YAYINLARI

TRIPOLIS AD MAEANDRUM
II

Geç Antik Dönem Konut Kalıntıları ve Buluntuları

Bahadır Duman – Oğuz Koçyiğit

© 2019, Ege Yayınları, İstanbul

ISBN 978-605-7673-12-1

1. Baskı / 1st Edition

Yayıncı Sertifika No / Publisher Certificate No: 14641

Bütün hakları saklıdır.

Bu kitap T.C. Güney Ege Kalkınma Ajansı'nın desteklediği "TR32/18/TUR/0002 Numaralı Tripolis Antik Kenti Anıtsal Çeşme Kazı Projesi" kapsamında basılmıştır. İçerik ile ilgili tek sorumluluk yazarlara aittir ve T.C. Güney Ege Kalkınma Ajansı'nın görüşlerini yansıtmaz.

Baskı / Printed by

Fotokitap Fotoğraf Ürünleri Paz. ve Tic. Ltd. Şti.
Tevfikbey Mahallesi Dr. Ali Demir Cad. No. 51/1
Sefaköy 34290 Küçükçekmece – İstanbul / Türkiye
Tel: 90(212) 407 0506 – 90(541) 231 1887
Sertifika No / Certificate No: 33623

Yapım ve Dağıtım / Production and Distribution

Zero Prodüksiyon

Kitap-Yayın-Dağıtım San. Ltd. Şti.
Abdullah Sokak, No: 17, Taksim
Beyoğlu 34433 İstanbul - Türkiye
Tel: +90 (212) 244 7521 Fax: +90 (212) 244 3209
E.posta: info@zerobooksonline.com
www.zerobooksonline.com

İÇİNDEKİLER

Önsöz	VII
Giriş	1
Geç Antik Dönem'de Tripolis	5
Geç Antik Dönem Tripolisi'nde Kent ve Yaşam	8
Geç Antik Dönem Konutları ve Arkeolojik Araştırmalar	12
2013 Yılı Kazı Çalışmaları	14
2018 Yılı Kazı Çalışmaları	15
2019 Yılı Kazı Çalışmaları	17
I. Bölüm	19
Mimari	19
A. Malzeme ve Teknik	19
B. Plan Özellikleri, Mekânsal Kurgu ve İşlev Sorunu	23
C. Süsleme	68
II. Bölüm	79
Kronoloji	79
1. İlk İnşa Evresi (Geç Helenistik / Erken Roma - MS 3. yüzyıl üçüncü çeyreği)	80
2. Yeniden Tasarım ve İkinci İnşa Evresi (MS 3. yüzyıl son çeyreği - 4. yüzyıl ortası)	86
3. Onarım / Dönüşüm Süreci ve Tekrar Kullanım Evresi (MS 4. yüzyıl ikinci yarısı - MS 5. yüzyıl sonu)	91
4. Son Kullanım / Yıkım Evresi (MS 6. yüzyıl ortası - MS 6. yüzyıl sonu / MS 7. yüzyıl başı)	96
III. Bölüm	101
Koruma ve Restorasyon	101
IV. Bölüm	109
Değerlendirme ve Sonuç	109
V. Bölüm	117
Katalog	117
A. Seramikler	117
B. Metaller	132
C. Kemik Objeler	134
D. Sikkeler	136
Remains of Late Antique Residences and Finds	139

Levhalar	155
Kaynakça	181
Sözlük	187
Dizin	189

KAYNAKÇA

- Abadie-Reynal, C. – J. P. Darman, “La maison et la mosaïque des Synaristôsai (les femmes au déjeuner de Ménandre)”, *Zeugma. Interim Reports. Rescue Excavations (Packard Humanities Institute). Inscriptions of Antiochus I, Bronze Statue of Mars, House and Mosaic of Synaristôsai and Recent Work on the Roman Army at Zeugma*, (ed. R. Early et al.). Portsmouth, Rhode Island. 2003. 79-100.
- Abbasoğlu, H., “The founding of Perge and its development in the Hellenistic and Roman periods”, in *Urbanism in Western Asia Minor. New Studies on Aphrodisias, Ephesus, Hierapolis, Pergamon, Perge and Xanthos*, (ed. D. Parrish), Portsmouth, Rhode Island. 2001. 173-88.
- Alston, R., *The City in Roman and Byzantine Egypt*, London. 2002.
- Arthur, P., *Bizans ve Türk Dönemi'nde Hierapolis (Pamukkale)*, İstanbul. 2006.
- Bardill, J., “The Palace of Lausus and nearby monuments in Constantinople: a topographical study”, *American Journal of Archaeology* 101/1, 1997. 67-95.
- Bayram, F., “Erken Bizans Kilisesi 4”, *Tripolis Araştırmaları I*, (ed. B. Duman), İstanbul. 2017. 101-110.
- Berenfeld, M. L., *The Bishop's Palace at Aphrodisias. A Late Antique Town House Transformed, A.D. 400-1200* (Ph.D. diss., Institute of Fine Arts, New York). New York. 2002.
- Berenfeld, M. L., “The Triconch House and the Predecessor of the Bishop's Palace at Aphrodisias”, *American Journal of Archaeology* 113/2, 2009. 203-229.
- Bowes, K., *Houses and Society in Later Roman Empire*, Duckworth. 2010.
- Brands, G. – L. V. Rutgers, “Wohnen in der Spätantike”, *Geschichte des Wohnens*. vol: 1 (ed. W. Hoepfner), Stuttgart. 1999. 857-918.
- Carrié, J. M., “Le gouverneur romain à l'époque tardive. Les directions possibles de l'enquête”, *Antiquité Tardive* 6, 1998. 17-30.
- Cavalier, L., “Horrea d'Andriake et Patara. Un nouveau type d'édifice fonctionnel en Lycie à l'époque impériale.” *Revue des Etudes Anciennes* 109, 2007. 51-65.
- Ceylan, A., “Tripolis Sütunlu Caddesi'nde Yapılan Kazı ve Temizlik Çalışmaları”, *Müze Kurtarma Kazıları Semineri* 5, 1995. 159-170.
- Ceylan, B., “Episkopeia in Asia Minor”, *Housing in Late Antiquity. From Palaces to the Shops* (ed. L. Lavan, L. Özgenel, A. Sarantis), Leiden. 2007. 169-196.
- Civelek, A., *Tralleis Nekropolisini Buluntuları Işığında Hellenistik ve Roma Dönemi Seramiği*, (Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Klasik Arkeoloji Anabilim Dalı, Yayınlanmamış Doktora Tezi), İzmir. 2001.
- Cottica, D., “Ceramiche Bizantine Dipinte ed Unguentari tardo antichi dalla ‘Casa dei Capitelli Ionici’ a Hierapolis”, *RdA* XXII, 1998. 81-90.
- Cottica, D., “Unguentari tardo antichi dal Martyrion di Hierapolis, Turchia”, *MÉFRA* 112/2, 2000. 999-1021.
- Cottica, D., “Regio VII, insula 104: fasi e cultura materiale”, *Hierapolis di Frigia I. Le Attività delle Campagne di Scavo e Restauro 2000-2003*, (ed. F. D'Andria, M. P. Caggia). İstanbul. 2007a. 257-277.
- Cottica, D., “Micaeous White Painted Ware from Insula 104 at Hierapolis/Pamukkale, Turkey”, *Çanak, Late Antique and Medieval Pottery and Tiles in Mediterranean Archaeological Contexts*, BYZAS 7. (ed. B. Böhlendorf-Arslan, A. O. Uysal, J. Witte-Orr), İstanbul. 2007b. 255-272.
- Çevik, N. – S. Bulut – H. O. Tıbikoğlu – B. Özdeş – Ç. A. Aygün, “Myra ve Andriake Kazıları 2009: İlk Yıl”, *Kazı Sonuçları Toplantısı* 32/1, 2011. 403-420.
- D'Andria, F., “Hierapolis of Phrygia: its evolution in Hellenistic and Roman times”, *Urbanism in Western Asia Minor. New Studies on Aphrodisias, Ephesus, Hierapolis, Pergamon, Perge and Xanthos*, (ed. D. Parrish). Portsmouth, Rhode Island. 2001. 96-115.
- D'Andria, F., *Hierapolis (Pamukkale) Arkeoloji Rehberi*, İstanbul. 2003.
- D'Andria, F., “Havari Philippus'un Phrygia Hierapolis'inde Yer Alan Kutsal Alanı ve Mezarı”, *Cehennem'den Cennet'e Hierapolis (Pamukkale)*, İstanbul. 2014. 101-159.
- Dafi, E., “Amphorae and Cooking Wares from the Coastal Site of Antikyra in Boeotia”, *LRCW 4. Late Roman Coarsa Wares, Cooking Wares and Amphorae in the Meditarrenean* (ed. N. Poulou-Papadimitriou, E. Nodarou, V. Kilikoglou), Oxford. 2014. 737-748.

- Daşbacak, C., "Tripolis Roma Hamamı (Büyük Hamam)", *Tripolis Araştırmaları I*, (ed. B. Duman), İstanbul. 2017. 91-100.
- Doğer, L., "Byzantine Ceramics: Excavations at Smyrna Agora", *Çanak, Late Antique and Medieval Pottery and Tiles in Mediterranean Archaeological Contexts*, BYZAS 7. (ed. B. Böhlendorf-Arslan, A. O. Uysal, J. Witte-Orr), İstanbul. 2007. 97-122.
- Doksanaltı, E., "The Coarse Ware from A 'Late roman House' in Knidos", *LRCW 3. Late Roman Coarse Wares, Cooking Wares and Amphorae in the Mediterranean* (eds. S. Menchelli, S. Santoro, M. Pasquinucci, G. Guidicci), Oxford. 2010. 769-780.
- Duman, B., "Son Arkeolojik Araştırmalar ve Yeni Bulgular Işığında Tripolis ad Maeandrum", *CEDRUS I*, 2013. 179-200.
- Duman, B., "Tripolis Antik Kenti 2012 yılı Kazı ve Restorasyon Çalışmaları Ön Raporu", *Türkiye Felsefe Kurumu Seminerler Dizisi 16*, Ankara. 2014a. 41-58.
- Duman, B., "A group of local production Middle Byzantine Period Pottery from Tripolis: 'Micaceous White Painted Ware'", *Anatolia Antiqua XXII*, 2014b. 225-234.
- Duman, B., "Red Slip Pottery from Laodiceia / Phrygia", *RCRF Acta 43*, Bonn, 2014c. 9-17.
- Duman, B., "Tripolis'teki Geç Bizans Kalesi", (ed. C. Şimşek, B. Duman, E. Konakçı), *Mustafa Büyükkolancı'ya Armağan*, İstanbul. 2015. 229-247.
- Duman, B., "African Red Slip Ware in Lydian Tripolis", *RCRF Acta 44*, 2016. 699-706.
- Duman, B., "Tabernae in Tripolis", *Landscape and History in the Lykos Valley*, (ed. C. Şimşek, F. D'Andria), Newcastle upon Tyne, 2017a. 109-142.
- Duman, B., "Tripolis'in Yeri, Önemi ve Kısa Tarihi", *Tripolis Araştırmaları I*, (ed. B. Duman), İstanbul. 2017b. 1-22.
- Duman, B., "Tripolis 2015 Yılı Kazı, Koruma ve Onarım Çalışmaları", *Kazı Sonuçları Toplantısı 38/2*, 2017c. 539-562.
- Duman, B., "Tripolis 2016 Yılı Kazı, Koruma ve Onarım Çalışmaları", *Kazı Sonuçları Toplantısı 39/1*, 2018a. 261-284.
- Duman, B., "Geç Antik Çağ'da Lydia Tripolis'i (MS. 4. Yüzyıldan Sasani Tahribatına Kadar)", *Geç Antik Çağ'da Lykos Vadisi ve Çevresi* (ed. C. Şimşek, T. Kaçar), İstanbul. 2018b. 343-367.
- Duman, B. – H. Baysal, "Tripolis 2. Sezon Kazı ve Restorasyon Raporu: 2013", *Kazı Sonuçları Toplantısı 36/2*, 2014. 633-650.
- Duman, B. – H. Baysal, "Tripolis 2014 Yılı Kazı, Koruma ve Onarım Çalışmaları", *Kazı Sonuçları Toplantısı 37/1*, 2016. 563-584.
- Ellis, S. P., "The end of the Roman House", *American Journal of Archaeology* 92/4, 1988. 565-576.
- Ellis, S. P., "Power, architecture, and decor: how the Late Roman aristocrat appeared to his guests", *Roman Art in the Private Sphere. New Perspectives on the Architecture and Decor of the Domus, Villa and Insula*, (ed. E. Gazda). Ann Arbor, Michigan. 1991. 117-34.
- Ellis, S. P., "Late Antique Houses in Asia Minor", *Patron and Pavements in Late Antiquity* (ed. S. Isager, B. Poulsen), Odense. 1997a. 38-50.
- Ellis, S. P., "Late-Antique Dining: Architecture, Furnishings and Behaviour", *Domestic Space in the Roman World. Pompeii and Beyond*, (ed. R. Laurence, A. Wallace-Hadrill), Portsmouth, Rhode Island. 1997b. 41-51.
- Ellis, S. P., *Roman Housing*, London. 2000.
- Ellis, S. P., "Early Byzantine Housing", *Secular Buildings and the Archaeology on Everyday Life in the Byzantine Empire* (ed. K. Dark), Oxford. 2004. 37-52.
- Ellis, S. P., "Late Antique Housing and the Uses of Residential Buildings: an Overview", *Housing in Late Antiquity. From Palaces to the Shops* (ed. L. Lavan, L. Özgenel, A. Sarantis), Leiden. 2007. 1-24.
- Elsen, J., "Microscopy of Mortars", *Cement and Concrete Research*, vol.36, 2006. 1416-1424.
- Emperur, J. Y. – M. Picon, "Les regions de production d'amphores imperiales en Mediterranee orientale" *Amphores Romaines et histoire economique. Dix ans de recherche. Actes du colloque de Sienne*. Rome. 1989. 223-248.
- Erim, K. T., "Aphrodisias 1963 Hafriyatı", *Türk Arkeoloji Dergisi* 13/2, 1964. 86-92.
- Erim, K. T., "Aphrodisias, 1965 Campaign", *Türk Arkeoloji Dergisi* 15/1, 1966. 59-67.
- Erim, K. T., "Aphrodisias, Results of the 1968 Campaign", *Türk Arkeoloji Dergisi* 17/1, 1969. 43-57.
- Erim, K. T., "The Ninth Campaign of Excavations at Aphrodisias in Caria 1969", *Türk Arkeoloji Dergisi* 18/2, 1970. 87-100.
- Erim, K. T., "Aphrodisias 1984", *Anatolian Studies* 35, 1985. 176-181.
- Erim, K. T., "Aphrodisias 1985", *Anatolian Studies* 36, 1986. 176-181.
- Erim, K. T., "Recent Work at Aphrodisias, 1986-1988", *Aphrodisias Papers. Recent Work on Architecture and Sculpture* (ed. K. T. Erim, C. Roueché), Michigan. 1990. 9-36.
- Ersoy, A. – B. Gürler, "Antik Çağ Batı Anadolu'sunda Konut", *Ege Mimarlık Dergisi* 13, 1994. 36-40.
- Ersoy, A., *Smyrna/İzmir Kemik Objeleri*, İstanbul. 2017.
- Foss, C., "The Persians in Asia Minor and the End of Antiquity", *The English Historical Review*, Vol. 90, No. 357, 1975. 721-747.
- Foss, C., *Byzantine and Turkish Sardis*, Cambridge. 1976.

- Foss, C., *Ephesus after Antiquity: A Late Antiquity, Byzantine and Turkish City*, Cambridge. 1979.
- Foss, P. W., "Function and meaning: cooking and eating in the Roman household", *American Journal of Archaeology* 98, 1994. 337.
- Fulford, M. G. – D. P. S. Peacock, *Excavations at Carthage. The British Mission 1.2. The Avenue du president Bourgiba: Pottery and other ceramic objects*. Sheffield. 1984.
- Gelichi, S. – C. Negrelli, "Laodicea tardoantica e bizantina. Sintesi sulle ricerche 1999-2000", *Le Missioni Archaeologiche dell'Universita Ca' Foscari di Venezia*, Venezia. 2000. 66-75.
- Giannotta, M. T., "Lucerne votive dal Santuario di Apollo e dal Ploutonion": scavi 1963-1972", *Hierapolis di Frigia VIII, 1, Le Attivita Delle Campagne di Scavo e Restauro 2007-2011*, İstanbul. 2016. 355-380.
- Greenewalt, C. H. – M. L. Rautman, "The Sardis campaigns of 1994 and 1995", *American Journal of Archaeology* 102/3, 1998. 469-505.
- Greenewalt, C. H. – M. L. Rautman, "The Sardis Campaigns of 1996, 1997, and 1998", *American Journal of Archaeology* 104/4, 2000. 643-681.
- Gürler, B., *Batı Anadolu'da Peristil Tipi Evlerin Gelişimi* (Yayımlanmamış Lisans Tezi), Ege Üniversitesi, İzmir. 1985.
- Hayes, J. W., *Late Roman Pottery*. London. 1972.
- Hayes, J. W., "Early Christian pottery from Knossos: the 1978-1981 finds from the Knossos: Medical Faculty site" *The Annual of the British School at Athens* 96, 2001. 431-454.
- Hayes, J. W., *Roman Pottery. Fine-ware Imports. The Athenian Agora: Results Of Excavations Conducted by the American School of Classical Studies at Athens* 32, Princeton. 2008.
- Henschenio, G. – D. Papebrochio – F. Baertio – C. Janningo, *Acta Sanctorum, Tomus II*, Antverpia, 1698.
- Hirschfeld, Y., "Habitat", *Late Antiquity. A Guide to the Postclassical World* (ed. G. W. Bowersock, P. Brown, O. Grabar), Harvard. 1999. 258-272.
- İşık, F., *Patara, The History and Ruins of the Capital of the Lycian League*, Antalya. 2000.
- Jacobs, I., "The Creation of The Late Antique City: Constantinople and Asia Minor During the 'Theodosian Renaissance'", *Byzantion* 82, 2012. 113-164.
- Jobst, W., *Römische Mosaiken aus Ephesus, I, Die Hanghauser des Embolos*, Forschungen in Ephesos, VIII/2. Wien. 1977.
- Kara, M. E. – E. Turan – E. Akdeniz – A. Erön, "Thyateira Kazısı Kemik Buluntuları ve Zooarkeolojik İncelemeler", *Cedrus* V, 2017. 131-153.
- Koçyiğit, O., *Assos'da Geç Antik Çağ Konut Mimarlığı* (Yayımlanmamış Doktora Tezi, Onsekiz Mart Üniversitesi). Çanakkale. 2013.
- Konakçı, E., "Prehistorik Tripolis: Akkaya (Yenice) ve Hamambükü Höyük", *Tripolis Araştırmaları I*, (ed. B. Duman), İstanbul. 2017. 23-46.
- Koralay, T., "Tripolis Antik Kenti (Yenicekent/Buldan-Denizli) Yapılarında Kullanılan Kayaçların Minerolojik-Petrografik Özellikleri", *Tripolis Araştırmaları I* (ed. B. Duman), İstanbul. 2017. 145-163.
- Kristensen, T. M., "Earthquakes and Late Antique Urbanism: Some Observations on the Case of the Lykos Valley", *Geç Antik Çağ'da Lykos Vadisi ve Çevresi*, (ed. C. Şimşek, T. Kaçar). İstanbul. 2018. 71-80.
- Ladstätter, S., "IV Funde" içinde: "Römische, spätantike und byzantinische Keramik" *Das Vediusgymnasium in Ephesos*, Textband, Band XIV/1, (von Martin Steskal-Martino La torre). Wien. 2008. 97-188.
- Ladstätter, S., "Keramik" içinde: "Das Hanghaus 2 in Ephesos. Die Wohneinheiten 1 und 2: Baubefund. Ausstattung. Funde". *FiE VIII/8*. (ed. F. Krinzinger) Wien. 2010. 530-587.
- Ladstätter, S., "Bizans Döneminde Ephesos. Büyük Bir Antik Kentin Tarihinde Son Sayfa", *Bizans Dönemi'nde Ephesos* (ed. F. Daim, S. Ladstätter), İstanbul. 2011. 3-28.
- Ladstätter, S., *Ephesos-Yamaç Ev 2*, İstanbul. 2012.
- Lavan, L., "Residence of late antique governors: a gazetteer" *Antiquite Tardive* 7, 1999. 135-164.
- Lavan, L., "The praetoria of civil governors in Late Antiquity", *Recent Research in Late Antique Urbanism* (ed. L. Lavan), Rhode Island. 2001. 39-56.
- Lavan, L. – L. Özgenel – A. Sarantis (ed.), *Housing in Late Antiquity. From Palaces to the Shops*, Leiden. 2007.
- Lavin, I., "The House of the Lord: Aspects of the Role of Palace Triclinia in the Architecture of Late Antiquity and the Early Middle Ages", *Art Bulletin* 44, 1962. 1-27.
- Lippolis, I. B., *La domus tardoantica. Forme e rappresentazioni dello spazio domestico nelle città del Mediterraneo*, Bologna. 2001.
- Lippolis, I. B., "Private Space in the Late Antique Cities: Laws and Building Procedures", *Housing in Late Antiquity. From Palaces to the Shops* (ed. L. Lavan, L. Özgenel, A. Sarantis), Leiden. 2007. 197-237.
- Lüdorf, G., *Römische und frühbyzantinische Gebrauchskeramik im westlichen Kleinasien. Typologie und Chronologie*. Rahden. 2006.
- Mango, C. – M. Vickers – E. D. Francis, "The Palace of Lausus at Constantinople", *Journal of the History of Collections* 4/1, 1992. 67-95.
- Meriç, R., *Spathellenistisch-römische Keramik und Kleinfunde aus einem Schachtbrunnen am Staatsmarkt in Ephesos*, *FiE IX/3*, Wien. 2002.
- Metin, H., *Kibyra Kandilleri*, (Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Arkeoloji Anabilim Dalı, Yayımlanmamış Doktora Tezi), Erzurum. 2012.

- Middendorf, B. – J. J. Hughes – K. Callebaut – G. Baronio – I. Papayianni, “Investigative methods for the characterisation of historic mortars- Part 1: Mineralogical characterisation” *Materials and Structures*, vol. 38 (8), 2005. 761-769.
- Mitchell, S., “Geç Roma Anadolu’sunda Klasik Dönem Kent ve Yerleşmelerinin Gelişimi”, *Tarihten Günümüze Anadolu’da Konut ve Yerleşme- Housing and Settlement in Anatolia a Historical Perspective* (ed. Y. Sey), İstanbul. 1996. 193-205.
- Mitsopoulos-Leon, V., *Die Basilika am Staatsmarkt in Ephesos, Kleinfunde, 1. Teil: Keramik Hellenistischer und Römischer Zeit, Forschungen in Ephesos IX.2/2*. 1991.
- Moropoulou, A. – A. Bakolas – K. Bisbikou, “Investigation of the Technology of Historic Mortars”, *Journal of Cultural Heritage*, vol.1, 2000. 145-58.
- Müller-Wiener, W., *Bildlexikon zur Topographie Istanbul*, Tübingen. 1977.
- Müller-Wiener, W., “Bischofresidenz des 4.-7. Jhs. im Östlichen Mittelmeer-Raum”, *Actes du XIe congrès international d’archéologie chrétienne*, Vatican City. 1989. 651-709.
- Müller-Wiener, W., “Constantinopoli: la nuova Roma”, *Storia di Roma III. Letà tardoantica II: i luoghi e le culture* (ed. A. Carandini, L. C. Ruggini, A. Giardina), Torino. 1993. 143-174.
- Naumann, R., “Vorbericht über die Ausgrabungen zwischen Mese und Antiochus-Palast 1964 in Istanbul”, *Istanbulur Mittelaungen* 15, 1965. 135-148.
- Ok, M., “Tripolis’te Bulunan Sagalassos Kırmızı Astarlı Seramikleri”, *Arkhaia Anatolika* 1, 2018. 31-51.
- Özgenel, L., “Public Use and Privacy in Late Antique Houses in Asia Minor: the Architecture of Spatial Control”, *Housing in Late Antiquity: From Palaces to Shops* (ed. L. Lavan, L. Özgenel, A. Sarantis), Leiden. 2007. 239-282.
- Öztaşkın, G. K., “Olympos Kenti Episkopeion Yapı Topluluğu”, *Olympos I. 2000-2014 Araştırma Sonuçları*, (Ed. B. Yelda Olcay Uçkan). İstanbul. 2017. 49-78.
- Parrish, D., “Introduction: The Urban Plan and Its Constituent Elements”, *Urbanism in Western Asia Minor. New Studies on Aphrodisias, Ephesos, Hierapolis, Pergamon, Perge and Xanthos* (ed. D. Parrish), Rhode Island. 2001. 9-41.
- Pieri, D. *Le commerce du vin oriental a l’époque Byzantine (Ve-VIIIe siècles). Le Temoignage des amphores en Gaule*. Beyrouth. 2005.
- Pliny, *The Natural History*, Çev. J. Bostock, M. D., F. R. S., H.T. Rilley, B.A., London, 1855.
- Poblome, J., *Sagalassos Red Slip Ware. Typology and Chronology*, SEMA II. Brepols. 1999.
- Polat, G., “Antandros”, *İzmir Kent Kültürü Dergisi* 5, 2002. 154-159.
- Polci, B., “Some Aspects of the Transformation of the Roman *Domus* Between Late Antiquity and the Early Middle Ages”, *Theory and Practise in Late Antiquity Archaeology* (ed. L. Lavan, W. Bowden), Leiden. 2003. 79-109.
- Poulsen, B., “The city personifications in the late ‘Roman Villa’ in Halikarnassos”, *Patron and Pavements in Late Antiquity* (ed. I. Isager, B. Poulsen), Odense. 1997. 9-23.
- Quercia, A. vd., “Roman Pottery from an Intensive Survey of Antikythera, Greece”, *The Annual of the British School at Athens* 106. 2011. 47-98.
- Roueché, C., “The functions of the governor in Late Antiquity: some observations”, *Antiquité Tardive* 6, 1998. 31-36.
- Roueché, C., “Provincial governors and their titulature in the sixth century”, *Antiquité Tardive* 6, 1998. 83–89.
- Ratte, C., “New research on the urban development of Aphrodisias in late antiquity”, *Urbanism in Western Asia Minor, J.R.A. Supplementary Series* 45, (ed. D. Parrish), 2001. 116-147.
- Rautman, M. L., “A late Roman Townhouse at Sardis”, *Asia Minor Studien* 17, 1995. 49-52.
- Rautman, M., “Two Late Roman Wells at Sardis”, *Annual of the American Schools of Oriental Research* LII, 1996. 37-84.
- Rautman, M., “Valley and Evge in Late Roman Cyprus”, *Recent Research on the Late Antique Countryside* (ed. W. Bowden, L. Lavan, C. Machado), Leiden. 2004. 189-218.
- Rautman, M. L., “Sardis in Late Antiquity.” *Archaeology and the Cities of Asia Minor in Late Antiquity*, (ed. O. Dally, C. Ratté), Kelsey Museum Publication, 6. Ann Arbor: Kelsey Museum of Archaeology. 2011. 1-26.
- Rickman, G., *Roman Granaries and Store Buildings*, Cambridge. 1971.
- Robinson, H. S., *The Athenian Agora V. Pottery of the Roman Period. Chronology*, Princeton. 1959.
- Rotroff, S. I., *Hellenistic Pottery The Plain Wares, Agora XXXIII*. Princeton. 2006.
- Ruggiu, A. Z., “L’insula residenziale 104 a Hierapolis di Frigia (Turchia) Missione Archeologica Italiana”, *Le Missioni archeologiche dell’Univercita Ca’Foscari di Venezia*, V Giomata di Studio, Venezia, 2006. 85-106.
- Ruggiu, A. Z., “Regio VIII, insula 104. Le strutture abitative: fasi e trasformazioni”, *Hierapolis di Frigia I: Le Attivita delle Campagne di Scavo e Restauro 2000-2003*, (Ed. F. D’Andria, M. P. Caggia), İstanbul. 2007. 211-256.
- Ruggiu, A. Z., “Un quartiere residenziale: l’insula 104”, *Hierapolis Di Frigia V, Le Attivita Delle Campagne Di Scavo e Restauro 2004-2006*, (ed. F. D’Andria, M. P. Caggia, T. Ismaelli), İstanbul. 2012. 419-442.
- Sanders, G. D. R., “A Late Roman Bath at Corinth”, *Hesperia* 68/4, 1999. 441-480.

- Saradi, H. G., *The Byzantine City in the Sixth Century. Literary Images and Historical Reality*, Athens. 2006.
- Scheibelreiter-Gail, V., "Inscription in the Late Antique Private House: Some Thoughts about their Function and Distribution", *Patron and Viewers in Late Antiquity* (ed. S. Birk, B. Poulsen). Aarhus. 2012. 135-166.
- Scardozzi, G., *Nuovo Atlante di Hierapolis di Frigia VII. Cartografia Archaeologica della Citta e delle Necropoli*, İstanbul. 2015.
- Scardozzi, G., "The provenance of marbles and alabasters used in the monuments of Hierapolis in Phrygia (Turkey): New information from a systematic review and integration of archaeological and archaeometric data", *Heritage 2*, 2019. 519-552.
- Scranton, R. L., *Medieval Architecture in the Central Area of Corinth*, Corinth XVI. Princeton. 1957.
- Semiz, B., "Pamukkale (Denizli) bölgesi kullandıkları karakteristlik özellikleri ve seramik sektöründe kullanılabilirlikleri", *Pamukkale Üniversitesi Mühendislik Bilimleri Dergisi* 24(6), 2018. 1237-1244.
- Silvestrelli, F., "Il Ninfeo dei Tritoni (Regio II): le fasi di età bizantina e postbizantina. Relazione preliminare delle campagne di scavo 1994-2001", *Hierapolis 1. Le campagne di scavo 2000-2003*, (ed. F. D'Andria, M. P. Caggia). İstanbul: 2007. 333-358.
- Smith, R. R. R., "Late Roman Philosopher Portraits", *Aphrodisias Papers 2. The Theatre, a Sculptor's Workshop, Philosophers and Coin Types* (ed. R. R. R. Smith, K. T. Erim), Michigan, 1991. 144-158.
- Socrates, Hist. Eccl. *Historia ecclesiastica, Socrates. The Ecclesiastical History of Socrates, surnamed Scholasticus, or the Advocate* (Bohn's Ecclesiastical Library), ed. G.C. Hansen, London, 1853.
- Sodini, J. P., "Habitat de l'Antiquité tardive", *Topoi Orient-Occident 7*, 1997. 435-577.
- Sodini, J. P., "Archaeology and Late Antique Social Structures", *Theory and Practise in Late Antiquity Archaeology* (ed. L. Lavan, W. Bowden), Leiden, 2003. 25-56.
- Şimşek, C. (ed.), *Laodikeia Nekropolü (2004-2010 Yılları)*, İstanbul. 2011.
- Şimşek, C., *Laodikeia (Laodicea ad Lycum)*, İstanbul. 2013.
- Şimşek, C., "2014 Yılında Laodikeia'da Yapılan Kazı ve Restorasyonlar", *Kazı Sonuçları Toplantısı* 37/1. 2016. 481-508.
- Şimşek, C. – B. Duman, "Laodikeia'da Bulunan Geç Antik Çağ Unguentariumları (Late Antique Unguentaria Discovered at Laodikeia)", *Adalya X*, 2007. 285-307.
- Şimşek, C. – F. Bayram, "Merkezi Kilise ve Çevresindeki Yapı Kalıntıları", *10. Yılında Laodikeia* (ed. C. Şimşek), İstanbul. 2014. 283-301.
- Şimşek, C. – E. Alkaç – B. Duman, *Laodikeia Amphora Mühürleri*, İstanbul. 2017.
- Şimşek, C. – M. Bilgin, "Laodikeia Geç Antik Çağ Seramikleri", *Geç Antik Çağ'da Lykos Vadisi ve Çevresi* (ed. C. Şimşek, T. Kaçar), İstanbul. 2018. 175-199.
- Şimşek, C. – T. Kaçar (ed.), *Geç Antik Çağ'da Lykos Vadisi ve Çevresi-The Lykos Valley and Neighbourhood in Late Antiquity*, İstanbul. 2018.
- Tamsü Polat, R., *Stratonikeia Akdağ Nekropolü*, İstanbul. 2017.
- The Ecclesiastical History of M. L'Abbi Fleury from AD 429 to AD 456*, Oxford, 1844.
- Tulay, A. S., "Aphrodisias Müzesi Bahçesi Kurtarma Kazısı-1990", *Müze Kurtarma Kazıları Semineri II*, Ankara, 1992. 147-166.
- Turnovsky, P., "Late Antique and Byzantine Pottery of the Church of St. Mary in Ephesos, An Introduction", *Rei Cretariae Romanae Fautorum Acta*, Volume 39. 2005a. 217-225.
- Turnovsky, P. "The Morphological Repertory of Late Roman / Early Byzantine Coarse Wares in Ephesos", *LRCW 1. Late Roman Coarse Wares, Cooking Wares and Amphorae in the Mediterranean. Archaeology and Archaeometry*. (ed. J. M. G. Esparraguera, J. B. Garrigós, M. A. C. Ontiveros). Oxford. 2005b. 635-645.
- Türkoğlu, İ., "Byzantine Houses in Western Antolia: An Architectural Approach", *Al-Masaq* 16/1, 2004. 93-130.
- Tzavella, E. – C. Trainor – M. Maher, "Late Roman Pottery from the Sikyon Survey Project: Local Production, Imports and Urban Evaluation (4th-7th C. AD) (Greece)", *LRCW 4. Late Roman Coarsa Wares, Cooking Wares and Amphorae in the Mediterranean* (eds. N. Poulou-Papadimitriou, E. Nodarou, V. Kilikoglou), Oxford. 2014. 91-102.
- Uytterhoeven, I., "Housing in Late Antiquity: Thematic Perspectives", *Housing in Late Antiquity. From Palaces to the Shops* (ed. L. Lavan, L. Özgenel, A. Sarantis). Leiden. 2007. 25-66.
- Uytterhoeven, I. – F. Martens, "Private Bathing and Water Consumption at Sagalassos (SW-Turkey) and Asia Minor", *Cura Aquarum in Jordania* (ed. C. Ohlig), Siegburg. 2008. 285-300.
- Vendrell-Saz, M. – S. Alarcón – J. Molera – M. Garcia-Valles, "Dating ancient lime mortars by geochemical and mineralogical analysis" *Archaeometry*, vol. 38, 1996. 143-149.
- Vialart, C., *Geographia Sacra*, Paris. 1641.
- Vroom, J., "The Ceramics, Agricultural Resources and Food", *Archaeology and Urban Settlement in Late Roman And Byzantine Anatolia*, (ed. J. Haldon, H. Elton, J. Newhard) Cambridge. 2018. 134-184.
- Williams, C. – H. Williams, "A Roman "house" in Mytilene", *Image, Craft and the Classical World. Essays in Honour of Donald Bailey and Catherine Johns* (ed. N. Crummy), Montagnac. 2005.

- Wilson, A., "Aphrodisias in the Long Sixth Century", *Asia Minor in the Long Sixth Century*, (ed. I. Jacobs, H. Elton), Oxford & Philadelphia. 2019. 197-221.
- Zeyrek, T. H., *Perge Doğu Konut Alanı. 1989-98 Kazılarında Ortaya Çıkarılan Evler, Mimari Açından Bir Değerlendirme* (Yayımlanmamış Doktora Tezi), İstanbul. 2002.
- Zeyrek, T. H., *Anadolu Konut Mimarisinde Portikolu Avluların Gelişimi ve Değişimi*. İstanbul. 2005.
- Zimmermann, N. – S. Ladstatter, *Ephesos Duvar Resimleri. Hellenistik Dönemden Bizans Dönemine Kadar*. İstanbul. 2011.
- Zimmermann, N., "Ephesos Geç Antik ve Bizans Dönemleri Resim Sanatı", *Bizans Döneminde Ephesos* (ed. F. Daim, S. Ladstatter), İstanbul. 2011. 115-162.

T.C. KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI

TRIPOLIS KAZISI

zerobooksonline.com